

**Näin käytät
joukkoliikennettä
Helsingin seudulla**

Näin käytät joukkoliikennettä Helsingin seudulla

Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa, Kerava ja Kirkkonummi muodostavat yhtenäisen seutuliikennealueen, jolla on helppoa ja edullista liikkua. Kuntien sisäisillä lipuilla voi matkustaa yhden kunnan alueella. Seutulippu oikeuttaa matkoihin Helsingissä, Espoossa, Kauniaisissa ja Vantaalla. Kahden vyöhykkeen lähiseutulippu Espoossa, Kauniaisissa, Vantaalla, Keravalla ja Kirkkonummella. Kolmen vyöhykkeen lähiseutulippu käy matkustamiseen koko alueella.

Kunnan sisäiset liput eivät kelpaa seutu- tai lähiseutumatkan osamaksuksi, vaan matkaa varten on ostettava yksi, koko matkustusalueella voimassaoleva lippu.

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän seutulippualue

Liput

Matkakortti

Matkakortti käy kaikissa Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan, Keravan ja Kirkkonummen liikennevälineissä: busseissa, lähijunissa, metrossa ja raitiovaunuissa sekä Suomenlinnan lautoilla.

Matkakortteja on kahdenlaisia, ja kortin valinnan ratkaisee käyttötarkoitus:

Henkilökohtaista matkakorttia voi käyttää ainoastaan kortin omistaja. HSL:n seutulippualueella vakituisesti asuvat voivat ladata kortille kausilipun, joka on edullisempi kuin ulkopaikkakuntalaisille myytävä yleiskausilippu tai haltijakohtaiselle kortille ladattava kausilippu.

- Aikuisten henkilökohtainen matkakortti yli 16-vuotiaille
- Lasten henkilökohtainen matkakortti 7-16-vuotiaille (alle 7-vuotiaat lapset voivat matkustaa maksutta)

Henkilökohtaisen matkakortin voit ostaa matkakortin palvelupisteistä. Mukaan tarvitet kuvallisen henkilöllisyydistodistuksen. Jos olet juuri muuttanut Helsingin seudulle tai oleskelusi on tilapäistä, tarvitset myös maistraatin kotipaikkatodistuksen. Korttimaksu on 5 euroa.

Haltijakohtainen matkakortti sopii yhteiskäyttöön esimerkiksi yrityksille, perheille ja ulkopaikkakuntalaisille. Sitä voi käyttää kuka tahansa samaan asiakasryhmään kuuluva, jonka hallussa kortti on. Kortteja on erikseen aikuisille ja lapsille (7-16 v.).

Voit ostaa kortin matkakortin palvelupisteistä, pääkaupunkiseudun R-kioskeista tai matkakorttitunnuksella merkityistä myyntipisteistä. Korttimaksu on 5 euroa.

Myös haltijakohtaiselle kortille voidaan tallentaa henkilötiedot tai yrityksen Y-tunnus. Tieto voidaan

tallentaa vain matkakortin palvelupisteissä kortin oston yhteydessä. Tiedon tallentaminen eli kortin personointi mahdollistaa arvon tai kauden siirron uudelle kortille, jos matkakortti katoaa.

Kausilippu vai arvolippu?

Sinun kannattaa ladata matkakorttiisi kautta, jos käytät joukkoliikennettä säännöllisesti, esimerkiksi työ- tai opiskelumatkoilla. Voit valita kauden pituuden vapaasti 14–366 päivän välillä. Mitä pidemmän yhtäjaksoisen kauden kerralla lataat, sitä edullisempää matkustaminen on. Kauden hinta muodostuu 14 päivän perushinnasta ja lisäpäivän hinnasta seuraavilta 15–366 päivältä. Voit laskea eripituisten kausien hintoja hintalaskurilla, joka löytyy internetistä www.hsl.fi.

Voit ladata matkakorttiin arvoa vähintään 5 euroa ja enintään 400 euroa. Arvo on hyvä vaihtoehto, jos et käytä joukkoliikennettä päivittäin. Matkakortilla maksettu arvolippu on kuljettajalta tai konduktööriltä ostettua kertalippua edullisempi.

Voit ladata samalle kortille sekä kautta että arvoa.

Matkakortin voi ladata kaikissa matkakorttitunnuksella varustetuissa myyntipisteissä, katso luettelo esitteen lopussa.

Säilytä viimeisin latauskuitti mahdollisten ongelmien selvittämistä varten.

Suoraveloitettava kausilippu on vaivaton ja edullinen

Tee suoraveloitussopimus, niin matkakorttisi kausi on voimassa aina. Tililtäsi kerran kuukaudessa veloitettava summa on 30 päivän kauden hinta ja joka 12. kuukausi on veloitukseton. Voit hankkia suoraveloitettavan kausilipun aikuisten henkilökohtaiseen tai personoituun haltijakohtaiseen matkakorttiin.

Työsuhdelipussa on monta etua

Henkilökohtainen matkakortti soveltuu työsuhdelipuksi. Työsuhdelippu on saajalleen etu, jolla voi tehdä työmatkojen ohella myös vapaa-ajanmatkoja.

Erityisryhmien matkakortti

Opiskelijan, kansaneläkettä saavan eläkeläisen ja invalidin henkilökohtaisella matkakortilla saa alennusta kausi- ja arvolipuista.

Sokean, sotainvalidin ja rintamaveteraanin henkilökohtaisella matkakortilla saa matkustaa maksutta.

Kertakortti

Kertakortti on kätevä matkustaessasi useita kertoja yhden tai useamman päivän aikana. Korttiin ladattu lippu on voimassa ensimmäisestä leimauksesta lähtien ja se kelpaa myös yötaksan aikana. Kertakortin lippuvalikoimaan kuuluvat

- 1-7 vuorokauden liput (Helsingin sisäinen ja seutulippu)
- 2 tunnin lippu (Helsingin, Espoon ja Vantaan sisäiset liput sekä seutulippu)
- 12 tunnin Suomenlinnan lippu (kelpaa vain Suomenlinnan lautalla)

Kertakortin käyttö on helppoa; näytät vain korttia joukkoliikennevälineissä tai metron laiturialueella sijaitsevalle lukijalaitteelle, kortinlukijan näppäimiä ei tarvitse painaa. Kertakortin voi hankkia ennakoon mm. R-kioskeista, Stockmannin tavarataloista sekä HSL:n palvelupisteistä.

Liikennevälineissä myytävät liput

Busseissa, raitiovaunuissa ja lähijunissa voit ostaa kuljettajalta tai konduktööriltä kertalippuja sekä yhden vuorokauden lippuja. Lipun viimeinen voimassaoloaika (liikennevälineeseen nousemisaika) tulostuu lippuun. Huomioithan, että kuljettaja ei ole velvollinen ottamaan vastaan 20 euroa suurempaa seteliä.

Lippuja myös automaateista

Monilippuautomaateista voit ostaa kertalippuja ja 1-7 vuorokauden lippuja sekä ladata kautta ja/tai arvoa matkakorttiin. Kertalippuautomaateista voit ostaa kertalippuja ja aikuisten yhden vuorokauden lippuja. Liput ovat voimassa ostohetkestä alkaen; viimeinen voimassaoloaika (liikennevälineeseen nousemisaika) tulostuu lippuun. Automaateista ostettavat liput voi maksaa käteisellä tai sirullisella pankki- ja luottokortilla. Monilippuautomaateissa maksuvälineeksi kelpaa myös matkakortin arvo, jota ei kuitenkaan voi käyttää kauden lataamiseen.

Kännykkälippu

Voit tilata kertalipun matkapuhelimeen tekstiviestinä. Tilaa lippu lähettämällä tekstiviesti **A 1** (suomenkielinen lippu) tai **AS 1** (ruotsinkielinen lippu) numeroon **16355**. Saat paluuviestinä kertalipun, joka on voimassa tunnin ostohetkestä lähtien. Viestissä näkyvät lipun voimassaoloaika ja -alue, tunnustenumero ja lähettäjänumero.

Kännykkälippu käy ratikassa, metrossa, Suomenlinnan lautalla, metron itäisillä liityntäbussilinjoilla, Länsi-sataman bussilinjoilla 15 ja 15A sekä VR:n lähijunissa Helsingin alueella. Kännykkälipun voi ostaa myös yötaksan aikana klo 2.00–4.30, jolloin sitä voi käyttää lähijunien yöliikenteessä. Yötaksan aikana hinta on 4 euroa, muulloin 2 euroa.

Matkan maksaminen matkakortilla

Kausilipun näyttäminen

Näytä matkakortti kortinlukijalle aina, kun nouset bussiin tai siirryt lähijunan laiturialueelle VR:n porttirastuksen kautta. Muissa liikennevälineissä korttia ei tarvitse näyttää lukijalle, jos siinä on voimassaoleva kausilippu.

Kun käytät kausilippua, älä paina kortinlukijan painikkeita. Riittää, että viet kortin numeronäppäinten keskellä olevalle lukualueelle. Ota kortti pois vasta, kun vihreä valo syttyy ja/tai kortinlukija piippaa.

Arvolipun ostaminen

Vie kortti kortinlukijan lukualueelle, pidä sitä siinä ja paina samalla haluamasi lipun painiketta:

SISÄINEN: Helsingin, Espoon ja Kauniaisten, Vantaan, Keravan tai Kirkkonummen sisäinen arvolippu

SEUTU: Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan alueella kelpaava seutulippu

0 = RAITIOVAUNU: ainoastaan raitiovaunuissa kelpaava arvolippu

L = LÄHIALUE: Espoon, Kauniaisten, Vantaan, Keravan ja Kirkkonummen alueella kelpaava Lähiseutu 2 -arvolippu. Lippu ei kelpaa Helsingissä.

3 = KOKO ALUE: Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan, Keravan ja Kirkkonummen alueella kelpaava Lähiseutu 3 -arvolippu

Matka on maksettu, kun kortinlukijaan syttyy vihreä valo ja/tai kortinlukija piippaa. Piippauksia kuuluu yksi kunnan sisäisen matkan tai kaksi seutu- tai lähiseutumatkan merkiksi.

Kortinlukija tunnistaa oikeuden mahdolliseen alennukseen ja veloittaa matkasta aina oikean hinnan. Myös yötaksan mukainen veloitus tapahtuu automaattisesti (klo 2.00–4.30).

Usean lipun ostaminen matkakortilla

Voit ostaa aikuisten tai lasten matkakortin arvolla enintään 31 samanarvoista matkaa. Ota kortti pois kortinlukijan lukualueelta hetkeksi jokaisen leimauksen jälkeen. Vie se sitten uudelleen lukualueelle ja

paina samanaikaisesti kortinlukijan painiketta. Toista toimenpide yhtä monta kertaa kuin ostat matkoja. Ryhmän matkat voit maksaa myös kuljettajalle, joka myy ne matkakortille omalla myyntilaitteellaan. Alennukseen oikeuttavalla matkakortilla voi maksaa vain oman matkansa.

Kortinlukijan valojen merkitys

vihreä valo: kausilippu voimassa / arvolippu maksettu / vaihto voimassa

vihreä + keltainen valo: kautta voimassa 3 täyttä päivää tai vähemmän / arvoa jäljellä alle 6 euroa.

keltainen valo: maksa kuljettajalle tai konduktöörille

punainen valo: kortti ei kelpaa (kausilippu tai vaihto ei voimassa / muu virhe), katso näytön ohjeita tai maksa kuljettajalle tai konduktöörille.

Matkakortin tietojen tarkastaminen

Voit tarkastaa korttisi tiedot pitämällä korttia paikallaan kortinlukijan lukualueella, vihreän ristikon keskellä. Noin 5 sekunnin kuluttua näytössä näkyvät vuorotellen

- kausilippu ja viimeinen voimassaolopäivä
- kortilla oleva saldo
- voimassa oleva arvolippu/-liput ja
- vaihto-oikeuden päättymisaika.

Kuljettajan myyntilaitteelta saat korttisi tiedot tulosteena. Palvelupisteestä saat tarvittaessa tarkemman erittelyn kaikista latauksista ja arvon käyttötapahtumista noin puolen vuoden ajalta.

Hyvittäminen ja matkaehdot

Jos korttisi ei toimi toivotulla tavalla, käänny matkakortin palvelupisteeseen puoleen.

Yksityiskohtaiset tiedot kauden ja arvon hyvittämisestä matkustajalle, käsittelymaksujen perimisestä ja tietosuojasta löytyvät matkakortin matkaehdoista. Matkaehdot saa matkakortin palvelupisteestä tai niihin voi tutustua internetissä osoitteessa www.hsl.fi.

Vinkkejä matkustamiseen

Kadonnut matkakortti

Kadonneen matkakortin käyttö voidaan estää laittamalla se sulkulistalle. Sulkulistalle voidaan laittaa sekä henkilökohtaiset matkakortit että ne haltijakohtaiset kortit, joissa on henkilötiedot tai yrityksen Y-tunnus. Ota huomioon, että sulkulistalle asetettua korttia ei voi ottaa käyttöön uudelleen, mutta kadonneessa kortissa ollut kausi/arvo voidaan siirtää uuteen korttiin. Uudesta kortista peritään korttimaksu 5 euroa ja siirrosta käsittelymaksu 6 euroa.

Kadonnutta matkakorttia voi tiedustella katoamista seuraavana arkipäivänä klo 14:n jälkeen matkakortin palvelunumerosta, puh. (09) 4766 4000 tai palvelupisteistä.

Lastenvaunut

0–6-vuotiasta lasta lastenvaunuissa, rattaisissa tai pyörätuolissa kuljettava henkilö saa matkustaa ilman lippua joukkoliikennevälineissä (ei U-linjojen busseissa, paitsi linjalla 874).

Liityntäpysäköinti

Matkakortista on hyötyä myös liityntäpysäköinnissä. Ruoholahden ja Leppävaaran Sellon kauppakeskusten sekä Malmin aseman liityntäpysäköintiin pääsee vain matkakortilla, jolle on ladattu kautta tai arvoa. Lisäksi peritään pysäköintimaksu. Muut liityntäpysäköintialueet ovat maksuttomia.

Löytötavarat

Busseihin, raitiovaunuihin, metrooton, lähijuniin tai Suomenlinnan lautalle jääneitä tavaroita voi tiedustella Suomen löytötavarapalvelusta, Mäkelänkatu 56, 00510 Helsinki, puh. 0600-41006 (1,67 euroa/min+pvm, ma-pe klo 9-18).

Palvelulinjat ja Jouko-kaupunginosalinjat

Palvelulinjat ja Helsingin sisäiset Jouko-kaupunginosalinjat ovat erityisesti ikäihmisille ja liikuntarajoitteisille suunniteltua liikennettä. Linjojen suunnittelussa on huomioitu erityisryhmien tarpeet, mutta niitä voivat käyttää kaikki matkustajat. Autoina käytetään pikkubusseja, joiden lattiat on matalalla. Palvelulinjat ja Jouko-linjat vievät kodin läheltä oman alueen palveluihin: kauppoihin, terveysasemalle, kirjastoon, uimahalliin jne. Aikataulu on rauhallisen hidas ja kuljettaja auttaa tarvittaessa matkustajia tavaroiheen kyytiin ja kyydistä pois. Palvelulinjoilla ja Jouko-busseissa kelpaavat seutuliikenteen liput sekä kuntien sisäiset liput ao. kunnan alueella. Kauniaiasten palvelulinjalla matkustaminen on maksutonta.

Polkupyörä

Polkupyörää saa kuljettaa maksutta pääkaupunkiseudun lähijunissa ruuhka-aikojen ulkopuolella, jos junassa on tilaa. Polkupyörää ei saa kuljettaa lähijunassa ma-pe klo 7-9 eikä 15-18. Busseissa ja raitiovaunuissa niitä ei saa kuljettaa lainkaan. Metrossa polkupyörän kuljettaminen on mahdollista ja maksutonta kaikissa vaunuissa, jos sille on tilaa.

Pysäytysmerkki

Anna pysäytysmerkki bussille hyvissä ajoin. Pidä kättä ylhäällä, kunnes kuljettaja laittaa vilkun päälle merkiksi siitä, että aikoo pysähtyä. Selkeä pysäytysmerkki on erityisen tärkeä liukkaalla kelillä ja pimeänä aikana, jolloin kannattaa lisäksi käyttää apuna heijastinta.

Pyörätuoli

Pyörätuolilla liikkuva matkustaja ja hänen saattajansa voivat matkustaa Helsingin seudun joukkoliikenteessä ilman lippua, jos saatettavalla on Oikeus saattajaan -kantakortti. Vantaalla kaikki pyörätuolia käyttävät vammaiset henkilöt voivat matkustaa ilman lippua matalalattiakalustossa Vantaan sisäisessä liikenteessä.

Tarkastusmaksu 80 euroa

Matkustajalta peritään tarkastusmaksu 80 euroa ja kertalipun (tai arvolipun) hinta, jos hänellä ei ole matkaan oikeuttavaa lippua.

Vaihtomatkan tekeminen

- Vaihto-oikeus Helsingin, Keravan ja Kirkkonummen sisäisillä arvo- ja kertalipuilla on 60 minuuttia (Helsingissä joillakin linjoilla 80 minuuttia).
- Seutulipuilla sekä Espoon ja Vantaan sisäisillä lipuilla 80 minuuttia.
- Kolmen vyöhykkeen lähiseutulipulla 100 minuuttia.
- Raitiovaunulipulla voi vaihtaa vain toiseen raitiovaunuun ja vaihto aika on 60 minuuttia.
- Lippuautomaatista ostettujen kertalippujen vaihtoajat ovat 10 minuuttia pidempiä.

Kun vaihdat liikennevälineestä toiseen, näytä kortti uudessa liikennevälineessä kortinlukijalle vaihdon rekisteröimiseksi. Älä paina mitään painiketta. Vaihto on voimassa, kun lukijaan syttyy vihreä valo ja/tai kortinlukija piippaa kerran (sisäinen matka) tai kaksi kertaa (seutu- tai lähiseutumatka). Voit tarkastaa arvolipun voimassaolon kortinlukijan näytöltä koska tahansa pitämällä korttia paikallaan kortinlukijan lukualueella.

Yötaksa

Helsingin seudun joukkoliikenteessä on voimassa yötaksa maanantaista sunnuntaihin klo 2.00–4.30. Yötaksan aikana kaikilta matkustajilta peritään samansuuruinen maksu lipun kelpoisuusalueen mukaan. Kerta- ja arvoliput ovat siis samanhintaisia kaikille asiakasryhmille. Kausiliput eivät ole voimassa yötaksan aikana, lukuun ottamatta vapaalippuja ja suoraveloitettavia henkilökohtaisia kausilippuja, jotka kelpaavat ilman erillistä yötaksaa. Ennen klo 2.00 ostetut arvo- ja kertaliput kelpaavat yötaksan aikana, jos niiden vaihto-oikeus on voimassa, samoin kertakortille ladattavat liput.

Asiakaspalvelu

Liikenneinfo: puh. 0100 111. Tietoa Helsingin seudun joukkoliikenteen aikatauluista, reiteistä ja lipuista. Henkilökohtainen neuvonta 0,98 euroa/puhelu + pvm (ma-pe 7-19 ja la-su 9-17). Aikatauluautomaatti 24 tuntia vuorokaudessa (0,49 euroa/puhelu + pvm).

Matkakorttineuvonta, kadonneet kortit:

puh. (09) 4766 4000 (ma-pe klo 7-19, la-su klo 9-17).

www.hsl.fi: Tietoa joukkoliikenteestä: erilaiset liput ja niiden hinnat, aikataulut (myös arvioidut pysäkkikohtaiset ohitusaikataulut) sekä kartat ja matkakortti-foa.

www.reittiopas.fi: Reittiopas kertoo parhaat joukkoliikenneyhteudet annettujen paikkojen välillä Helsingin seudulla haluttuna ajankohtana.

Palaute

Palautetta Helsingin seudun joukkoliikenteestä voi antaa internetissä (www.hsl.fi), puhelimitse (09) 4766 4000 tai postitse HSL Helsingin seudun liikenne, PL 100, 00077 HSL. Palautetta **lähijunaliiikenteestä** voi antaa puhelimitse 0307 21173 (ma-pe klo 9-15) tai internetissä www.vr.fi.

Matkakortin palvelupisteet

Espoon yhteispalvelun toimipaikat:

Espoon keskus, Espoonlahti, Kalajärvi, Leppävaara, Matinkylä ja Tapiola

Vantaan yhteispalvelun toimipaikat:

Tikkurila, Hakunila, Korso ja Myyrmäki

Keravan kirjaston palvelupiste

Kirkkonummen VR:n myyntipiste asemalla

HSL:n palvelupisteet:

Rautatientorin metroasema

Itäkeskuksen metroasema

Muita myyntipisteitä

R-kioskit pääkaupunkiseudulla

Muut kioskit ja myyntipisteet, joissa on matkakorttitunnus

Stockmannin tavaratalot Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla

Lippuautomaatit

Lisätietoja:

www.hsl.fi

www.matkakortti.net

HSL
HRT

Helsingin seudun liikenne
Helsingforsregionens trafik